

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding verwerkingscapaciteit
Restex Bergum B.V.

19 april 2000

946-78

ISBN 90-421-0662-x
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

2

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

uw kenmerk
MO/99-131541

uw brief
25 februari 2000

ons kenmerk
946-79/Ra/eh

onderwerp
Toetsingsadvies MER Uitbreiding ver-
werkingscapaciteit Restex Bergum B.V.

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
19 april 2000

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Uitbreiding verwerkingscapaciteit Restex Bergum B.V.. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Uitbreiding verwerkingscapaciteit
Restex Bergum B.V.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
website www.eia.nl
e-mail mer@eia.nl

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding verwerkingscapaciteit Restex Bergum B.V.**

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het
milieueffectrapport over Uitbreiding verwerkingscapaciteit Restex Bergum B.V.,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Fryslân (coördinerend bevoegd gezag)
door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

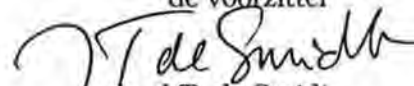
Uitbreiding verwerkingscapaciteit Restex Bergum B.V.,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 19 april 2000

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
2.2.1 Afvalwaterbehandeling	2
2.2.2 Actualiteit gegevens	2
2.2.3 Inzameling van putvetten	3
3. AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....	3
3.1 Geur	3
3.2 Afvalwaterbehandeling	4
3.3 Publieksfunctie van het MER.....	4

2

1. INLEIDING

Bij Restex Bergum BV worden dierlijke/plantaardige oliën en vetten en vet-houdend afvalwater verwerkt tot vet, water en vaste (organische) stof. Restex wil de vergunde verwerkingscapaciteit voor oliën, vetten en vet-houdend afvalwater uitbreiden van 15.000 naar 40.000 ton/jaar. Het aanbod van vetten, oliën en vethoudend afvalwater is afkomstig uit heel Nederland.

Restex is een 100% dochterbedrijf van het destructiebedrijf Rendac Bergum BV en de verwerking vindt plaats op het bedrijfsterrein van Rendac Bergum BV in Sumar, zodat gebruik gemaakt kan worden van al bij Rendac aanwezige faciliteiten. Zo wordt bij het productieproces van Restex gebruik gemaakt van de voor Rendac opgewekte elektriciteit (wkk) en stoom, en restwarmte van het productieproces van Rendac. De bij Restex vrijkomende luchtstroom en het afvalwater van Restex worden door Rendac BV verwerkt.

Voor de geplande uitbreiding van de capaciteit zijn vergunningen vereist in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Bij brief van 25 februari 2000¹ heeft de provincie Fryslân (coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Mede bevoegd gezag voor de Wvo-vergunning is het Waterschap Friesland. Het MER is op 24 februari 2000 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld in september 1999;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie eerst geïnventariseerd of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en bekeken welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens heeft de Commissie de ernst van de tekortkomingen beoordeeld. Daarbij stond de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de be-

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

sluiten over de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewater. De Commissie beperkt zich in het advies tot hoofdzaken en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. De samenhang van de uitbreiding van Restex met de totale Rendac activiteiten is in het MER duidelijk in beeld gebracht. Met de beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven, de maatregelen en van de effecten daarvan op het milieu, is bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. De Commissie heeft geconstateerd dat een aantal van de vastgestelde richtlijnen in het MER niet (geheel) is gevolgd en de gegevens niet altijd even actueel zijn, maar is van mening dat dit het milieubelang bij de besluitvorming niet hoeft te schaden.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Afvalwaterbehandeling

In verband met grote problemen met de afvalwaterzuiveringsinstallatie (awzi) in het recente verleden, is in de richtlijnen (3.2 en 3.3.2) aandacht gevraagd voor de effecten van het voornemen en alternatieven op de storingsgevoeligheid van de awzi en de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater. Dit is in het MER niet uitgewerkt. Het alternatief met anaerobe voorzuivering is in het MER goed uitgewerkt, terwijl andere voorzuiveringstechnieken, afvoer naar derden en buffering van afvalwater in het MER minder diepgaand beschreven zijn of alleen in de alternatievenvergelijking zijn meegenomen.

De Commissie ziet hierin geen aanleiding om een aanvulling op het MER te vragen. Zij is van mening dat de anaerobe voorzuivering uit technisch, energetisch en bedrijfseconomisch oogpunt een logische keuze is. Wel vindt zij dat de voorgestelde werkwijze weinig garantie biedt dat er geen storingen op zullen treden, die gepaard kunnen gaan met aanzienlijke oppervlakte-waterveroontreiniging en stank. Zij doet op dit punt een aantal aanbevelingen voor de besluitvorming (zie §3.2).

2.2.2 Actualiteit gegevens

De gegevens in het MER over de marktontwikkelingen en afzetmogelijkheden zijn niet actueel. In een eerder stadium was sprake van afzet aan de chemische industrie, terwijl nu ook de mogelijkheid van verbranding in eigen stoomketel genoemd wordt als antwoord op een stagnering van de afzet. De effecten van verbranding op de doelmatigheid van het initiatief worden niet beschreven in het MER.

De Commissie concludeert, op basis van de beschreven milieugevolgen in de vergunningaanvraag, dat de milieueffecten van het verbranden van het gewonnen vet in de eigen stoomketel niet veel zullen afwijken van de effecten van afzet naar de chemische industrie. Zij ziet in deze tekortkoming dan ook geen aanleiding om een aanvulling op het MER te vragen.

2.2.3 Inzameling van putvetten

De wijze van inzameling van putvetten en varianten om de hoeveelheid afvalwater terug te dringen, zijn in het MER niet zo expliciet beschreven als in de richtlijnen werd voorgeschreven. De mogelijkheden om het ingangs-materiaal elders centraal in te zamelen (zoals dat bij Rendac te Son al plaatsvindt) en het afvalwater daar al deels te scheiden van de vetten, waardoor de belasting van de afvalwaterinstallatie en de storingskans beperkt worden, worden in het MER niet besproken.

De Commissie concludeert echter dat de milieuwinst van voorcentraliseren of het niet innemen van afvalwater zo beperkt is, dat er geen aanleiding is om een aanvulling op het MER te vragen.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming.

3.1 Geur

De effecten van geur, geluid en afvalstoffen zijn in het MER voldoende beschreven en zijn beperkt van omvang. Naar het publiek is het echter vreemd dat er in het MER niet wordt gesproken over extra maatregelen om de Rendac overlast te beperken. De Commissie heeft uit de gegevens in de aanvraag op kunnen maken dat de milieugevolgen van de uitbreiding van Restex gecompenseerd zullen worden door het inleveren van grondstoffen, conform de IMZ-afspraken. Geurbestrijdingsmaatregelen die Rendac zal nemen in het kader van het IMZ en de saneringsplannen zullen verder gaan dan alleen compensatie.

- De Commissie beveelt aan om bij de monitoring van de effecten van deze plannen, naast metingen aan de bron ook een geurbelevingsonderzoek uit te voeren om te onderzoeken of de geurhinder inderdaad afneemt.

Als maatregel wordt in het MER voorgesteld de reststromen van Restex na te verbranden in plaats van behandeling met een biofilter. De Commissie constateert dat er een aantal nadelen aan deze maatregel kleven: het effect is beperkt, de prijs is hoog en energieverbruik en geluidsemissies nemen toe.

- Gezien de zeer beperkte geuremissie van Restex in vergelijking met de totale geuremissie van Rendac, beveelt de Commissie aan om de effectiviteit en de milieueffecten (geluid, energie) van deze maatregel af te zetten tegen het wellicht grotere rendement van geurbestrijdingsmaatregelen voor Rendac en de resultaten hiervan bij de besluitvorming mee te nemen.

3.2 Afvalwaterbehandeling

Het afvalwater van Restex levert in de huidige situatie een aanzienlijk aandeel aan het totale aanbod aan organische stoffen op de aerobe afvalwater-zuiveringsinstallatie (awzi) van Rendac. Met een uitbreiding van Restex zou dit nog verder toenemen. In het recente verleden zijn ernstige storingen opgetreden in de werking van de voornoemde awzi door het uitspoelen van actief slib. Als gevolg hiervan trad een zeer ernstige belasting van het oppervlaktewater op met overlast voor de omgeving. De Commissie acht het aannemelijk dat niet alleen de hoge vervuilingsgraad van het geconcentreerde afvalwater van Restex⁸, maar ook de hoge belasting en de daarmee samenhangende kwetsbaarheid van de awzi hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Het feit dat Rendac als destructiebedrijf een wettelijke plicht heeft destructiemateriaal te verwerken en haar bedrijfsactiviteiten dus niet stil kan leggen, ook niet bij onverhoopt disfunctioneren van de awzi, verhoogt het risico. Om deze redenen heeft het bevoegd gezag in de richtlijnen dan ook expliciet gevraagd om een beschrijving in het MER van de storingsgevoeligheid en maatregelen om de storingsgevoeligheid te verminderen.

- De Commissie beveelt aan de kwetsbaarheid c.q. storingsgevoeligheid van het biologische zuiveringsproces in de awzi te verminderen. Dit kan bijvoorbeeld door de installatie te bedienen met een lager slibgehalte, bij voorkeur een halvering van de huidige slibgehalten. Een belangrijke bijdrage kan hieraan geleverd worden door de voorziene anaerobe voorzuiveringsinstallatie(s) zodanig royaal te dimensioneren dat, ondanks de voorgenomen uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van Restex, de belasting van de (aerobe) awzi sterk wordt verminderd. Ook adviseert de Commissie om bij storingen bij Restex of in het proces van de anaerobe voorzuivering, de afvoer van dit afvalwater naar de awzi te staken door buffering van dit afvalwater, door afvoer naar elders en/of door het stilleggen van de productie bij Restex.

3.3 Publieksfunctie van het MER

De Commissie is van mening dat de publieksfunctie van dit MER niet sterk is. Doordat de emissies en milieueffecten van de uitbreiding van Restex steeds worden afgezet tegen de totale huidige emissie van Rendac inclusief Restex, wordt in het MER benadrukt dat de emissies en milieugevolgen van de uitbreiding 'verwaarloosbaar' zijn. De totale emissie is echter zo groot dat er in het studiegebied sprake is van een saneringssituatie. De hieraan gepaarde noodzaak om de emissies terug te dringen, maakt het nodig om ook een relatief kleine toename te beschouwen in relatie tot de saneringsplannen.

- De Commissie beveelt aan om het geactualiseerde Plan van Aanpak (saneringsplannen en maatregelen) en het effect hiervan bij de besluitvorming mee te nemen om omwonenden inzicht te geven in de te verwachten kwaliteit van hun leefomgeving.

---

⁸ De awzi van Rendac wordt bedreven met een slibgehalte van ca. 8,5 kg droge stof per m³ terwijl in andere aerobe zuiveringsinstallaties een waarde van 4 tot 5 meer gebruikelijk is (zie ook rapport van Witteveen en Bos, opgesteld op verzoek van de Inspectie Milieuhygiëne).

BIJLAGEN

Bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding verwerkingscapaciteit
Restex Bergum B.V.

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 februari 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	28 FEB. 2000
nummer :	
dossier :	946-537m56
kopie naar :	Ra/Te/proz/bib/eb

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 LEEUWARDEN
twechatsmarke 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25
e-mail: provincie@fryslan.nl

Leeuwarden , 25 februari 2000.

Kenmerk : MO/99-131541
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel : 2925867/M.v.d.Akker (Wm),
2339611/A. Pothaar (Wvo)
ISVUPno. : 70

Onderwerp : toezending aanvullende gegevens
aanvragen en kennisgeving inspraak MER

Bij brief d.d. 22 december 1999 zonden wij u de aanvragen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, alsmede het milieu-effectrapport (MER) voor Rendac Bergum B.V. Beide stukken zijn op 23 november 1999 bij ons ingediend en ingeschreven onder nummer MO/99-131541. Wij zenden u hierbij alsnog vijf exemplaren van voornoemde aanvragen inclusief het MER.

Tevens zenden wij u hierbij aanvullende gegevens behorende bij de aanvragen. Tevens is een afschrift van de openbare kennisgeving betreffende inspraak op het MER bijgevoegd.

Wij verzoeken u tot uiterlijk 1 mei 2000 een advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,
Namens hen,

Bob ten Bruggencate,
Procedurefunctionaris
Afdeling Milieuvergunningen.

provincie fryslân

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzage legging van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 39 d.d. 24 februari 2000.

provinsje Fryslân
provincie Fryslân

provinsje Fryslân

OPENBARE KENNISGEVING

milieu-effectrapportage (m.e.r.); inspraak op het MER

Rendac Bergum B.V. heeft een gecombineerde aanvraag ingediend voor een veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer en een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. De aanvraag heeft in hoofdzaak betrekking op de uitbreiding van de capaciteit voor de verwerking van putvetten door Restex Bergum B.V. aan de Damsingel 27-30 in Sumar (Suameer). Tegelijk met de aanvraag is ook een milieueffectrapport (MER) ingediend.

Inzage en reacties

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid opmerkingen te maken naar aanleiding van de inhoud van het MER. Het MER, en de daarbij horende stukken, alsmede de aanvraag liggen met ingang van 28 februari 2000 op werkdagen en gedurende openingslijden ter inzage:

- in het gemeentehuis van Tytsjerksteradiel, Raadhuisweg 7 te Burgum, bij de afd. Milieu & Beheer, sectie Milieu (kamer 82) op werkdagen van 08.30 tot 12.00 uur. Op verzoek (tel. 0511 - 46 09 70) kunnen de stukken op maandag van 17.00 tot 20.00 uur worden ingezien. De stukken liggen dan bij de receptie van "Berchhiem", Prinses Margrietstraat 1 te Burgum;
- bij de provincie Fryslân, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden, bij de afdeling Milieuvergunningen, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur (tel. 058 - 292 51 28);
- het gebouw van Wetterskip Fryslân, Harlingerstraatweg 113 te Leeuwarden (afd. voorlichting) op werkdagen van 08.30 tot 17.00 uur.

Inspraak

Tot uiterlijk 28 maart 2000 kunt u schriftelijk opmerkingen maken over het MER. Deze opmerkingen moet u richten aan: Gedeputeerde Staten van Fryslân, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN, onder vermelding van: MER Rendac Bergum. Degene die opmerkingen inbrengt kan verzoeken zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Daarnaast is het mogelijk mondeling opmerkingen te maken over het MER tijdens een openbare zitting. Deze zal worden gehouden op dinsdag 14 maart 2000 in Partijcentrum de Pleats aan de Schoolstraat 82 in Burgum (Bergum). De aanvangstijd is 19.30 uur. Het doel van deze zitting is om te kijken of het bij ons ingediende MER voldoende en/of juiste informatie bevat om op de aanvraag ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren te beslissen.

Nadere informatie

Wilt u meer weten dan kunt u contact opnemen met de heer M. van den Akker, tel. 058 - 292 58 67, werkzaam bij de afdeling Milieubeheer van de provincie

Gedeputeerde Staten van Fryslân

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Restex Bergum B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Fryslân

Besluit: Vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C18.2 (volgens het Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994 is deze activiteit niet meer m.e.r.-plichtig; zie Bijzonderheden)

Activiteit: Bij Restex Bergum BV worden dierlijke/plantaardige oliën en vetten en vethoudend afvalwater verwerkt tot vet, water en vaste (organische) stof. Restex wil de vergunde verwerkingscapaciteit voor oliën, vetten en vethoudend afval uitbreiden van 15.000 naar 40.000 ton/jaar. Het aanbod van vetten, oliën en vethoudend afvalwater is afkomstig uit heel Nederland. Restex is een 100% dochterbedrijf van het destructiebedrijf Rendac Bergum BV en de verwerking vindt plaats op het bedrijfsterrein van Rendac Bergum BV in Sumar, zodat gebruik gemaakt kan worden van al bij Rendac aanwezige faciliteiten. Zo wordt bij het productieproces van Restex gebruik gemaakt van de voor Rendac opgewekte elektriciteit (wkk) en stoom, en restwarmte van het productieproces van Rendac. De bij Restex vrijkomende luchtstroom en het afvalwater van Restex worden door Rendac BV verwerkt.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 28 april 1998

richtlijnenadvies uitgebracht op: 29 juni 1998

richtlijnen vastgesteld op: 17 september 1998

kennisgeving MER: 24 februari 2000

toetsingsadvies uitgebracht: 19 april 2000

Bijzonderheden:

De m.e.r.-procedure is na de wijziging in 1999 van het Besluit m.e.r. 1994 vrijwillig voortgezet. Het ministerie van VROM heeft in een brief aangegeven dat op grond van het overgangsrecht betwijfeld mag worden of er niet sprake zou zijn van een verplichte voortzetting van de procedure.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. H.S. Buijtenhek

ing. R. Faasen

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

P. Stufkens

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20000322	Gemeente Tytsjerksteradiel	Tytsjerksteradiel	20000403
2.	20000310	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20000310
3.		Verslag hoorzitting		

